

„UCZELNIE SZKOŁOM – O FINANSACH Z NBP”

*Jak oszczędzać i inwestować,
aby się wzbogacić ?*

Projekt „Uczelnie szkołom – o finansach z NBP”

UNIWERSYTET GDAŃSKI

Inwestycja osoby indywidualnej

„rezygnacja z bieżącej konsumpcji na rzecz przyszłych i niepewnych korzyści”

Zasady:

- 1/ inwestować wolne środki finansowe,
- 2/ w decyzji uwzględnić kryteria: **dochód, ryzyko, płynność**

Pytania, na jakie inwestor musi sobie odpowiedzieć:

- 1/ ile mogę przeznaczyć na inwestycję?
- 2/ jaki jest mój cel inwestycyjny?
- 3/ jaki rodzaj inwestycji jest w moim zasięgu?
- 4/ jaki poziom ryzyka akceptuję?

Rodzaje inwestycji

INWESTYCJE FINANSOWE (instrumenty finansowe)

- depozyty bankowe
- obligacje
- akcje
- udziały w funduszach inwestycyjnych
- waluty

INWESTYCJE RZECZOWE

np. nieruchomości
np. dzieła sztuki

INWESTYCJE PROSTE

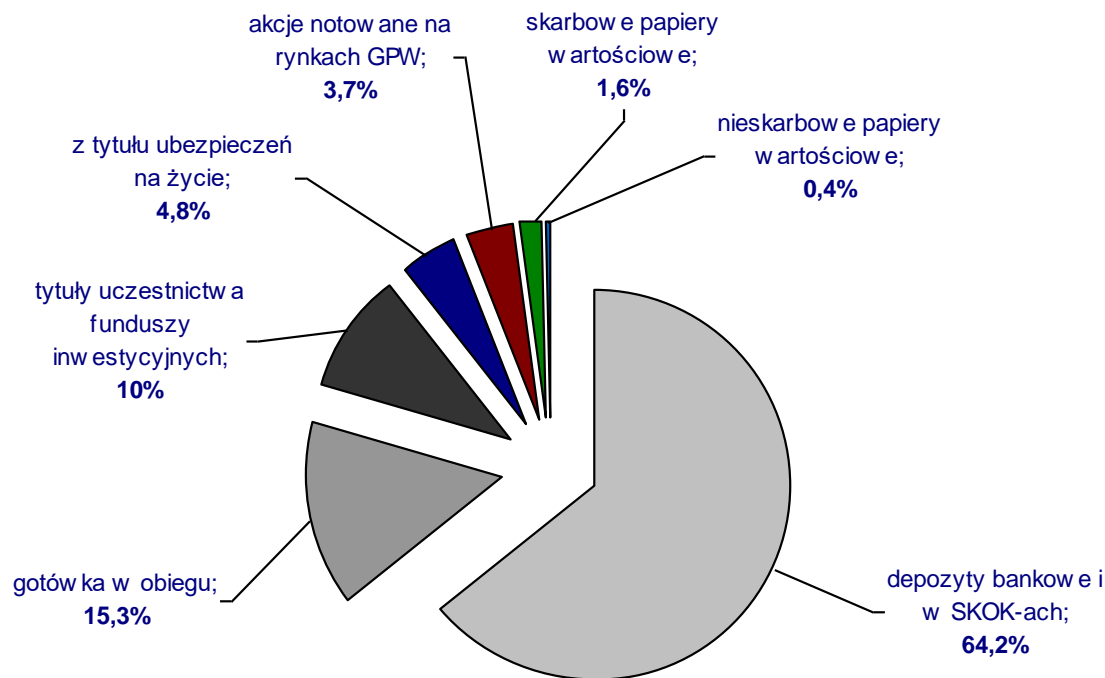
INWESTYCJE KUPONOWE

dochód
inwestycji

↑

ryzyko
inwestycji

Jak inwestują Polacy (struktura aktywów finansowych) ?

Źródło: opracowanie własne na podstawie NBP, *Rozwój systemu finansowego w Polsce 2018 r.*, NBP, Warszawa 2019, <https://www.nbp.pl/systemfinansowy/rozwoj2018.pdf>.

Depozyty bankowe

o stałym %

niski, stały dochód i niskie ryzyko

Przykład: 3-miesięczna lokata z oprocentowaniem 3% w skali roku

o zmiennym %

dochód zmienny i zależny od stopy referencyjnej, ryzyko stopy %

Przykład: 3-letnia lokata odnawialna z oprocentowaniem: indeks WIBOR 6M (oprocentowanie, po jakim banki pożyczają sobie pieniądze na pół roku na rynku międzybankowym) + marża banku 0,5 p.p.

strukturyzowane

dochód zmienny i złożony z: niskich odsetek (część stała), dochodu zależnego od poziomu określonego indeksu (część zmienna)

Przykład: 18-miesięczna lokata, której posiadacz w terminie zapadalności odzyska zainwestowaną kwotę wraz z odsetkami, które mogą osiągnąć max poziom 6% w skali całej inwestycji, a ich poziom zależy od kursu średniego Narodowego Banku Polskiego dla pary walutowej USD/PLN (wskaźnik)

Bankowy Fundusz Gwarancyjny

- zabezpiecza środki zgromadzone w: bankach komercyjnych i spółdzielczych oraz spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych,
- ochrona imiennych depozytów złotych i walutowych m.in. osób fizycznych w 100% do równowartości 100 tys. EUR
- wypłata w złotych gwarantowanej kwoty w ciągu 7 dni roboczych od dnia zawieszenia działalności banku (kasy) przez KNF

Obligacje

skarbowe (niski dochód i niskie ryzyko)

- dochód stały (*obligacje kuponowe*)

Przykład: 2-letnie obligacje skarbowe o oprocentowaniu stałym 2,1% i ceną 100 zł, z roczną kapitalizacją odsetek

- dochód zmienny, zależny od indeksu (*obligacje zmiennoprocentowe*)

Przykład: 3-letnie obligacje o zmiennym oprocentowaniu aktualizowanym i wypłacanym co pół roku i ceną 100 zł; w pierwszy okresie odsetkowym oprocentowanie wynosi 2,2%, a w kolejnych to WIBOR 6M

korporacyjne (wyższy dochód i ryzyko)

Przykład: 5-letnie obligacje wyemitowane przez spółkę XYZ SA o zmiennym oprocentowaniu WIBOR 3M + marża 3%, wypłacanym co kwartał

Akcje w obrocie giełdowym

- źródła dochodu: **↑ceny akcji, dywidenda**
- rodzaje akcji: **spółki *wzrostowe*, spółki *dochodowe***
- podejście do inwestycji: **spekulacja lub długoterminowy zakup akcji**
- czynniki zmian cen akcji: **fundamentalne, psychologiczne**
- dla kogo ? **dla tych, co mają czas i wiedzę, aby analizować rynek akcji i chcą podjąć wyższe ryzyko, oczekując wyższego dochodu**

Udziały w funduszach inwestycyjnych

- istota: **profesjonalna instytucja (podmiot zbiorowego inwestowania) dokonuje inwestycji**
- rodzaje: **akcji, instrumentów skarbowych, rynku pieniężnego, mieszane, indeksowe, nieruchomości**
- dla kogo ? **dla tych, którym brakuje czasu, wiedzy i kapitału, by inwestować na rynkach finansowych, dla osób o różnych celach inwestycyjnych i akceptacji ryzyka**

Źródła wiedzy o formach inwestowania

strony internetowe dostawców produktów inwestycyjnych (np. banków)

portale o tematyce finansowej porównujące produkty inwestycyjne

poradniki, broszury, strony internetowe KNF i NBP

Komisja Nadzoru Finansowego

- nadzoruje w sposób *zintegrowany* polski system finansowy:

sektor bankowy i kas spółdzielczych
rynki: kapitałowy, ubezpieczeniowy, emerytalny
instytucje płatnicze i biura usług płatniczych
instytucje pieniądza elektronicznego

- **zadania m. in.:** sprawdzanie zgodności działania nadzorowanych podmiotów w zgodzie z prawem,
wspieranie rozwoju rynku finansowego
wydawanie ostrzeżeń publicznych,
działalność edukacyjna

Wytyczne bezpiecznego inwestowania

- rozumieć, od czego zależy wysokość dochodu i poziom ryzyka inwestycji
- porównywać oferty produktów inwestycyjnych
- czytać dokładnie umowę produktu inwestycyjnego
- pamiętać o ewentualnych, dodatkowych opłatach
- monitorować inwestycję
- dywersyfikować portfel inwestycyjny

Dochód

Stopa dochodu (zwrotu):

$$r = \frac{1}{n} \frac{FV - PV}{PV}$$

Stopa dochodu po opodatkowaniu:

$$r_t = r(1 - r)$$

Realna stopa dochodu:

$$r_r = \frac{r - r_i}{1 + r_i}$$

Zadania

7 lutego inwestor kupił akcje spółki XYZ SA po cenie 23,5 zł za akcję. Sprzedał je 5 listopada po cenie 17,2 zł. W okresie posiadania przez inwestora akcji spółka wypłaciła dywidendy: w marcu 0,12 zł na akcję, w październiku 0,22 zł na akcję. Ile wynosi jego stopa dochodu inwestycji w akcje? Czy stopa dochodu 3-miesięcznej lokaty bankowej byłaby wyższa?

Jaką stopę dochodu po opodatkowaniu osiągnął inwestor, który musiał zapłacić podatek od dochodów z inwestycji według stopy podatkowej równej 19%, przy założeniu, że zainwestował 5.000 zł, a wartość końcowa inwestycji wyniosła 7.000 zł?

Inwestycja przyniosła inwestorowi stopę dochodu w wysokości 10%, a w czasie inwestycji stopa inflacji ukształtowała się na poziomie 2,5%. Jaką realną stopę dochodu osiągnął inwestor?

Literatura

- K. Jajuga, *Inwestycje*, PWE, Warszawa 2011
- K. Jajuga, *Wprowadzenie do inwestycji finansowych*, KNF, Warszawa 2008,
https://www.knf.gov.pl/knf/pl/komponenty/img/Wprowadzenie%20do%20inwestycji%20finansowych_17592.pdf
- NBP, *Rozwój systemu finansowego w Polsce 2018 r.*, NBP, Warszawa 2019, <https://www.nbp.pl/systemfinansowy/rozwoj2018.pdf>
- *Finanse, bankowość i rynki finansowe*, red. E. Pietrzak, M. Markiewicz, wyd. UG, Gdańsk 2006

Internet

- www.knf.gov.pl
- www.nbp.pl
- www.bfg.pl

„UCZELNIE SZKOŁOM – O FINANSACH Z NBP”

*Jak oszczędzać i inwestować,
aby się wzbogacić ?*

Projekt „Uczelnie szkołom – o finansach z NBP”

UNIWERSYTET GDAŃSKI

